

nike, ker jih nekateri, žalibog, tako malo spolnujejo!

Zveličar je zmagonosno in veličastno od mrtvih vstal, ali prej je moral velike pretrpeti! Zato se potolaži tudi ti, dragi kmet, obrtnik in delavec, v svojem trpljenju. Kadar te bo žalost prešla, kadar te bo dobri nemški Oče za poskušnjo obiskal s kakim križem, z nesrečo ali celo boleznijo, kadar se ti bo srce žalosti krčilo, da boš skoro obupal, takrat poglej doma na božjo martro in spomni si, da tako ubog in žalosten, kakor ljubi Zveličar, dozdam vendar še nisi bil in On je bil najsvetejši, mi pa smo toliko kerim slabostim podvrženi siromaki! Ali si mar imel za zibelko trde jaslice kakor Jezus? V svojem življenju ni imel, kamor bi glavo položil! Sam se je milo pritožil: „Lisice imajo svoje brloge in ptice svoja gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil! (Luk. 9, 58). Ecce homo! Lejte človek, lejte, ali je človeku podoben, je rekel Pilat, ko ga je zbičanega, razmesarjenega, vsega krvavega pokazal Judom in judovskim zagrizenim duhovnikom, da bi jih obmehčal k usmiljenju in sočutju do božjega Trpina. (Jan. 19, 5). V getsemanskem vrtu je Jezus ternal: „Moja duša je žalostna do smrti“ (Marka 14, 34) in na sv. križu od vseh, celo od svojih učencev zapuščen, je milo, ganljivo vzdihoval: „Bog moj, Bog moj, zakaj si me tudi ti zapustil!“ (Mat. 27, 46.) Njegova smrtna postelja pa je bil križ in vendar leži! Vse to trpljenje je minilo in zdaj sedi Kristus v veličastvu na desnici božji! Tudi tvoje trpljenje, ljubi kmet, obrtnik in delavec, mine, in ako ga boš nosil voljno in potrpežljivo v božjo voljo vdan, potem se ti bo tudi tvoje trpljenje spremenilo v večno, neminljivo veselje. Po velikem petku, ko trpljenje, mukah in nadlogah pride tudi za tebe vesela velika nedelja! Kdor pa hoče tukaj imeti nebesa, pa jih onkraj groba imel ne bo!

* * *

„Jaz sem vstajenje in življenje, je dejal Jezus, kdor v mene veruje, ne bo videl smrti vekomaj, jaz ga obudim na sodnji dan.“ (Jan. 11, 25.) Veseli se tedaj, ljuba mladina, velikonočnih praznikov! Ovetiš kakor rožice v božjem vrtu, le škoda, da ta lepi cvet tvoje mladosti zveni in izgine. Vendar ne, ni škoda! Živi pošteno in ti, ljuba mladina, boš lepo, vekomaj enkrat v rajskem vrtu zopet razcvetela.

Na velikonočno nedeljo, ko obhajamo častiti spomin Kristusovega veličastnega vstajanja, veselite se tudi vi, poštene žene in poštene žene, naj ste že na kmetijah ali vinalijah, naj ste obrtniškega, delavskega ali katerega koli drugega stanu. Zdaj ste močni in krepki na telesih. Škoda le, da vaša moč opeša in po krepkih letih pride siva, slabotna, nadležna starost. Vendar ne, ni škoda! Živite le pravično in vi bote enkrat še bolj močni vstali in zima starosti vam na večnosti ne bo nič škodovala.

Velikonočnih praznikov in Kristusovega vstajanja veselite se tudi vi, siromaki, reveži, trpini in bolniki, kjerkoli ste, vsaj danes pozabite na to, da živimo v solzni dolini. Kristus je siromake, bolnike in trpine pred vsem ljubil, saj je njegovo dobro srce znalo, kdo potrebuje največ njegove pomoči in tolažbe. Živite potrpežljivo in vdan v božjo voljo in enkrat v nebesih bodo angeli osušili in obrisali vaše solze.

Velikonočne nedelje veselite se konečno tudi vi, sivolasi starčeki! Smrt je že blizu pred vami, kmalu bote šli v temni grob. Ali nič ne dé, veselite se le, kajti v grobu ne boste ostali vekomaj. Pogledajte grob, kjer je bil Jezus pokopan, je prazen, Kristus je iz njega slavno od mrtvih vstal. Tako tudi vas bo enkrat angel poklical: vstanite od mrtvih, prebudite se v svojih grobovih in pojdite v večnost, kjer ni več ne starosti, ne smrti!

Lejte, koliko lepih, ganljivih spominov in naukov nam ponuja vesela velika noč!

O sreče dan, o dan veselji, ki ga je storil nam Gospod, da bi mu večno hvalo peli! Odrašen je človeški rod, odprt stoji nam paradiz in vrata vanj je sv. križ! Aleluja! Aleluja!

Šola na deželi in nemški poduk.

Prav je, naprednjaki, da se k nam obračate v svojih zadevah in težavah. To je nam v ponos, ker jasno pričuje, da ste uverjeni, da vam želimo vselej le nesebično in odkritosrčno pomagati, zlasti takrat, kadar se gre za nemški poduk v šoli, za napredek in za prihodnjo srečo vaših otrok. Duhovščina je seveda nasprotna vsakemu napredku, kajti z napredkom propada njena neomejena oblast. Bolj ko se svet zaveda, bolj se krši klerikalno gospodstvo. In naprednosti naj se privadijo tudi vaši otroci v naprednih šolah z nemškim podukom. Menimo, da smo vam v zadnjih številkah dovolj pojasnili, koliko je za srečno prihodnost vaših otrok potreben nemški jezik, to zanikati more res le kak popoln norec. Lejte, vaši duhovniki morajo znati poleg slovenskega jezika še kolikor toliko tudi latinski, nemški, grški, celo židovskega se eno leto učé. Vaši prvašiči dohtarji morajo zraven slovensčine najprej nemško znati, sicer bi ne bili postali dohtarji in si tako dober kruh služili. In glej, tebi, ljubi kmet, obrtnik in delavec, ravno ti ljudje ne privoščijo, da se ti in tvoji otroci naučijo še drugega jezika, tebe hočejo imeti vedno le zabitega, neumnega, bedastega, da se jim potem pustijo od njih voditi kakor in kamor se jim le poljubi! Zahtevaj brezobzirno nemški poduk v šoli, ki tebi in tvoji deci le koristi in vse psovanje in napadanje klerikalne druhali pa vračaj ostro nazaj ter jim reci: Jaz sem gospodar nad svojo družino in vzgoja mojih otrok se bo vršila po mojem treznem prepričanju, saj vidim, kako se nam ubogim trpinom godi v neznošnih verigah klerikalnega jarma in nazadnjaštva. Kmet, obrtnik in delavec, odpri oči, drži se naših nasvetov in ti nam boš še hvaležen! In znovič ter znovič tu vsem našim somišljenikom polagamo toplo na srce, pobrigajte se povsod za nemški poduk v šoli. Tukaj pa vam podajamo vzorec, kako mora napredna občina, oz. krajni šolski svet poslati prošnjo na okrajni šolski svet v dosego nemškega podučnega jezika v šoli.

I. Slavni okr. šolski svet

(..... okr. šol. svet dotičnega kraja.)

V seji občinskega odbora (oziroma krajnega šolskega sveta) v ..... z dne ..... 1906 se je soglasno sklenilo vložiti prošnjo na sl. okrajni šolski svet v ..... zaradi vpeljanja nemškega poduka v ljudski šoli v ..... in sicer v zadnjih treh razredih.

Občinski odbor v ..... dne ..... 1906.

Županov podpis.

K zgornji prošnji naj se priloži tudi povabilo k seji z dnevno točko: „Zahteva nemškega poduka na naši šoli“ ter zapisnik seje.

II.

Ako pa je kateri obč. zastop. ozir. krajni šolski svet v prvaško-klerikalnih rokah, potem naj se kak naprednjak loti dela in pri svojih naprednih sosedih v svoji občini na sledečo prošnjo pobira podpise. Kadar dobi 2/3 podpisov od starišev svoje občine za nemški poduk, potem naj eden to prošnjo pošlje na okr. šolski svet, ki bode vaši želji rad ustregel. Vzorec take druge prošnje je:

Slavni okr. šolski svet

v .....

Podpisani stariši šolske občine ..... nujno prosijo, naj višja šolska oblast v ljudski šoli v ..... v zadnjih treh razredih vpelja nemški poduk.

V ..... dne ..... 1806.

(Tukaj sledé podpisi starišev).

Naprednjaki! Vse to dobro še enkrat preberite in ravnajte se po tem. Če pa celo okr. šolski svet ne ustreže Vaši prošnji, potem napišite in podpišite isto prošnjo še enkrat in jo pošljite na deželni šolski svet naravnost v

Gradec (Landesschulrat in Graz), ali obrnite na kakega naprednega nemškega slanca, ki bo gotovo vašo prošnjo spravil v roke. Še enkrat vam ponavljamo: Vi plačujete učitelje, za vaš denar se zidajo šole, skoro palačam podobna šolska poslopja, to imate po postavi pravico, svoje izraziti zaradi poduka svojih otrok.

Dopisi iz Štajerskega

Iz Šoštanja. (Nova fajmoštra).

marca smo spremili k večnemu pokopu v Ravlen, klobučarja in hišnega posestnika v štanju. Ker je bil Mayerjaš, je samo po sebi umerno, da se je moralo demonstrirati s 3 mesecem dolgo slovensko trobojnico, sicer bi ne bilo vedel, da je bil ranji Slovenec. Ker je bil župnik odsoten, je sprevid vodil kaplan Hrašovčanec s tovarišev. Po opravljenih molitvah za duhovščina pokopališče. G. Hrašovčanec nobenega tehtnega vzroka ranjkemu na govorniku, ker so mu znane kočljive razmere obsodba ranjkega, prošnja za pomiloščenje cesarju itd. Drugače pa je mislil Franjo Rajster, naš od vlade odstavljeno purgermajster. „Hrašovčanec“ — tako si je mislil Rajster — ali ne znaš ali nočeš izpregovoriti tolažilne besed bom pa „Jaz“ danes fajmoštra špjal in na mestoval.“ In začel je v klobuku napisani vor klobasariti, otrobe vezati in čebuliti ganljivo in — v srce segajoče, da se je vsa občinstvo smejala in krohotaše zapuščalo na dvor. V trg prišedši si lahko opazoval, kako so se ljudje v gručah zbirali in pogovarjali „novem šoštanjskem fajmoštru“. Zato so radovedno vprašale: „Kedaj bo neki naš maševati in spovedovati ta novi fajmošter? Neki 70 letni možak, vračajoč se domov s kopaljšča, je tako le modroval s svojim spoprijateljcem: „Veš, Tina, vse bi bilo prav, če je bilo lepo — ko bi bil le Rajster molil, Tina pa ga zavrne rekoč: „Veš, France, Rajster je že tak! Ker ne more biti več purgermajster, hoče pa fajmošter biti.“ Ker pa Mayerjaš novi fajmošter Rajster še ne zadostuje, izid so si še drugega v osebi Mihe Stanovškega, čarja in obč. birača v Šoštanju. Tisti Mohorjevo družbo v Šoštanju. Ker pa je Šoštančanov malo število, lovi kmete po fari ter zapisuje za šoštanjske purgare. Naš drugi fajmošter — oseba kakor nalašč za to! — srečni Šoštanj, ki zbiraš v svojem okrilju duhovnikov, namreč tu so: naš prvi župnik dvema kaplanoma, dva vpokeyna župnika, zdaj še: Rajster in Stanovšek! Oj Šoštanj, hočeš še več? Naj še kdo govori o pomanjkanju duhovnikov! Toliko zadostuj za danes! — hodnjič pa hočemo pričeti z zgodovino šoštanjskih štirikratnih občinskih volitev in slavne občinstvu dokazati, da se je to do pičice izpolnilo, kar smo pisali dne 19. jun. 1904 v listu:

Si bomo zbrali drugega, Ti vodil nas ne boš, Za tebe drugo mesto bo, Ti poletiš zdaj — v kos.

Iz Polzele v Savinski dolini. Slov. Gospod in krajski pankrt sta prijavila večinoma neresni dopis, na katerega moramo odgovoriti. Na prošnjo nedeljo je imela „tovarna požarna brambura“ svojo veselico in sicer brez vstopnine. Za brez razločka, bodisi delavec, kmet ali gospod — za vse je bilo dovolj zabave pripravljeno posebno tombola je vsakega zadovoljila. Večer je pa tudi naša nasprotna „polzelska požarna bramba“ imela svojo veselico, a resna ljubo moramo reči, da je tista „lepa polzelska veselica“, kakor Slov. Gospodar je bila jako klaverna in le kratke čas trajala, jim je okroglega zmanjkalo in večje število gostov se je podalo rajši k veselici „tovarne požarne brambe.“ To vse dokazuje, da je polzelska „tovarne požarne brambe“ sijajno dela, izvrstna in za noben narod razžaljiva, pa so se z navdušenjem tako nemške kakor slovenske pesmi.

Zdaj pa čujte! Neki nam dobro znani, slavnobumni pisatelj, ki tudi od tovarne dobiva podporo, da lažje svoje otroke pošilja v šolo, v kateri se naučijo nemškega jezika, se je preden v Slov. Gospodarju zavoljo te veselice tovarne

